

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА _____ економічної теорії і права _____

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

_____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне та регіональне управління _____

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Логістика» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Чекалова Наталія Едуардівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне та регіональне управління - це галузь науки, що складається з багатьох дисциплін, зосереджених на процесах і функціях управління і як вид діяльності держави проявляється у вигляді виконавчої та розпорядчої функцій, дає знання принципів, функцій, методів і прийомів управління, організації державного управління і місцевого самоврядування, форм управлінської діяльності, державно-управлінських відносин.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			V	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	13		13	
підготовка до контрольних заходів	2		2	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15		15	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь сучасного менеджменту та формування компетентності, необхідної для виконання функцій органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни: розкриття сутності, мети і завдань державного та регіонального управління; вивчення теоретичних основ формування та реалізації державної політики; визначення особливостей державної політики у різних сферах суспільного розвитку; ролі різних гілок влади у державному та регіональному управлінні; ролі місцевого самоврядування; особливостей менеджменту органів державної влади; розгляд порядку взаємодії органів публічної влади в системі державного та регіонального управління; вивчення світового досвіду державного та регіонального управління.

Пререквізити дисципліни. «Економічний розвиток», «Історія та культура України», «Правознавство», «Макроекономіка», «Сучасні економічні системи».

Постреквізити дисципліни. «Адміністративний менеджмент», «Адміністративне та господарське право», «Політологія», «Менеджмент», «Проектний менеджмент», «Логістика», «Самоменеджмент», «Функціональна логістика», «Управлінські рішення в логістиці», «Економіка логістики».

Компетентності:

ЗК1 – Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.

ЗК5 – Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, цінувати й поважати різноманітність та багатокультурність.

ЗК10 – Здатність до адаптації та дії у мінливому середовищі.

СК1 – Здатність аналізувати вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підприємства та визначати стратегію його логістичної діяльності з урахуванням специфіки будівельної галузі.

СК2 – Уміння застосовувати сучасні підходи та методи управління інноваціями.

СК4 – Здатність планувати діяльність організації в ресурсному та часовому просторі.

СК5 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт..

СК6 – Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК14 – Здатність забезпечувати розвиток підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір на основі побудови ефективного механізму управління та запобігання загроз і зниження ступеня ризику діяльності на міжнародному ринку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: теоретико-методологічних засади державного і регіонального управління, базові питання менеджменту органів державної влади та місцевого самоврядування;

вміти: оцінювати ефективність державного і регіонального управління.

РН₆ – організовувати та здійснювати ефективні комунікації державною та іноземними мовами;

РН₈ – вміти працювати у команді, взаємодіяти з людьми, переконувати та стимулювати для досягнення поставлених цілей на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;

РН₁₀ – вміти застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти, стандарти, методичні документи;

РН₁₄ – демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Форми навчання колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. (Теоретико-методологічні й конституційні засади державного та регіонального управління)					
Тема 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання навчальної дисципліни	6	2			2
Тема 2. Державна влада та державне управління	6	2			2
Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	6	2			2
Тема 4. Гілки влади у процесі державного управління	6	2			2
Тема 5. Державне управління на регіональному рівні	6	2			2
Тема 6. Конституційні основи функціонування органів державної влади в Україні	6	2			2
Тема 7. Центральні органи державного управління	6	2			2
Тема 8. Регіональні органи державного управління	6	2			2
Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні	6	2			2
Тема 10. Внутрішня організація та управління органів державної влади	6	2			2
Тема 11. Державна служба в Україні	6	2			2
Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	6	2			2
Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління	6	2			2
Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління в Україні	6	2			2
Тема 15. Світовий досвід реформування систем державного та регіонального управління	6	2			2
Разом за змістовим модулем 1	60	30			30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	30			30

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання навчальної дисципліни	2
2	Тема 2. Державна влада та державне управління	2
3	Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	2
4	Тема 4 Гілки влади у процесі державного управління	2
5	Тема 5. Державне управління на регіональному рівні	2
6	Тема 6. Конституційні основи функціонування органів державної влади в	2

	Україні	
7	Тема 7. Центральні органи державного управління	2
8	Тема 8. Регіональні органи державного управління	2
9	Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні	2
10	Тема 10. Внутрішня організація та управління органів державної влади	2
11	Тема 11. Державна служба в Україні	2
12	Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	2
13	Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління	2
14	Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління в Україні	2
15	Тема 15. Світовий досвід реформування систем державного та регіонального управління	2
	УСЬОГО:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	13
	підготовка до контрольних заходів виконання завдання контрольної роботи I поточного контролю: підготовка до підсумкового контролю	2
	виконання курсового проекту або роботи	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: у т.ч.	15
	Основні теорії державного управління.	1
	Моделі державного управління: світовий досвід.	1
	Державне управління в соціально-культурній сфері та державне керівництво соціально-культурним будівництвом в Україні.	1
	Державні контролюючі органи.	1
	Роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіонів.	1
	Історичний досвід державного управління в Україні.	1
	Централізація і децентралізація в структурній організації державного управління.	1
	Відносини місцевих державних адміністрацій.	1
	Європейська хартія місцевого самоврядування.	1
	Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органів державної влади.	1
	Основні принципи на яких ґрунтується державна служба в Україні.	1
	Система зовнішнього контролю у сфері державного управління в	1

Україні. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контроль за функціонуванням органів влади.	1
Адміністративно-правова реформа та її основні завдання в Україні.	1
Державне управління інтеграцією країни у міжнародний торговий простір.	1
підготовка до екзамену	30
УСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Найпоширенішими методами контролю є усний контроль, письмовий, тестовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Схема нарахування балів

Дисципліна містить один змістовний модуль. Навчальним планом передбачений один поточний контроль, який оцінюється у 100 балів.

Критерії оцінки виконання завдань поточного контролю

Форма контролю – контрольна робота. Структура кожного завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

- 1 – питання на засвоєння термінів і понять;
- 2 – теоретичне питання з проблематики поточного стану в різних галузях державного управління;
- 3 – 30 тестових завдань;
- 4 – побудова графічної моделі структури організації державного управління в Україні.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, вивчаючи дисципліну, становить – 100 балів. 7 балів студент отримує, якщо він активно працював на лекційних заняттях (по 0,5 балів за одне заняття). Додатково студенти можуть отримати 3 бали за участь у студентській науково-дослідній роботі (участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовці та публікації наукових статей та тез, написанні конкурсних робіт) та 90 балів максимально за виконання завдання контрольної роботи. Відповідно структурі завдання та складності питань:

- перше питання оцінюється в – 20 балів;
- друге – 20 балів;
- третє (по балу за одну правильну відповідь в тестах) – 30 балів;
- четверте – 20 балів.

Перше та друге завдання оцінюються за такою градацією балів:

20 балів – студент отримує максимальну кількість балів, якщо в повному обсязі розкрито питання за структурою та його змістом. При цьому викладання матеріалу повинно бути логічним, послідовним, самостійним, важливо продемонструвати вміння робити узагальнення та висновки;

10-19 балів студент отримує у разі, якщо відображена структура питання, названі основні терміни, але не надані їх визначення, не розкритий їх зміст;

1-9 балів за теоретичне завдання студент отримає, якщо визначені окремі фрагменти питання, але не розкриті їх сутність;

0 балів студент отримує в разі, якщо питання зовсім не розкрито, або студент неправильно зрозумів його сутність і дає відповідь, яка не стосується цього питання.

Четверте завдання оцінюється таким чином:

20 балів – студент отримує, якщо в структурі організації державного управління в Україні вказані основні його елементи та правильно показані організаційні та функціональні зв'язки між ними;

10-19 балів студент отримує у разі, якщо студент правильно відобразив гілки влади, їх органи, але не вказав або помилився, вказуючи зв'язки між ними;

1-9 балів студент отримує у разі, якщо студент частково відобразив гілки влади, їх органи, не вказав або помилився, вказуючи зв'язки між ними;

0 балів ставиться у випадку, коли студент не зміг визначити основні елементи системи управління та вказати зв'язки між ними.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзамен проводиться у письмовій формі. Екзаменаційна оцінка розраховується за 100 бальною системою. Екзаменаційний білет містить 3 теоретичних питання. Повна відповідь на кожне з питань оцінюється в 33 бали. За грамотне та охайне оформлення роботи студенту додається 1 бал.

	Кількість балів
Відповідь на теоретичні питання	
Відповіді на теоретичні питання правильні й повні. Студент показує добру обізнаність в поставленому питанні, відповідає на додаткові питання	28-33 балів
Відповіді на теоретичні питання правильні, але не зовсім повні, є деякі неточності, але при додаткових питаннях викладача студент показує добрі знання	19-27 балів
При відповіді на теоретичні питання студент допускає багато неточностей і лише при додаткових питаннях викладача матеріал викладається правильно	10-18 балів
При відповідях на теоретичні питання студент допускає грубі помилки, при додаткових питаннях викладача показує суттєві прогалини в знаннях відповідних розділів курсу	1-9 балів

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична від екзаменаційної оцінки та оцінки поточного контролю.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені заняття відпрацьовуються студентами на консультаціях викладача. Студенти усно відповідають на контрольні питання за пропущеними темами. Після відпрацювання всіх пропущених тем студент виконує письмову поточну контрольну роботу.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 01.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М., Фоміцька Н. В. та ін. Публічне адміністрування в Україні: навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
3. Законодавство України про місцеве самоврядування: зб. законодавчих актів: станом на 5 лист. 2011 р. // Верховна Рада України. – Офіційне вид. – К. : Парлам. Вид-во, 2011.
4. Круш П. В. Регіональне управління: навч. посіб. / П. В. Круш, О. О. Кожем'яченко. – К. : ЦУЛ, 2007. – 248 с.
5. Мельник А. Ф. Державне управління: підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
6. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2006. – 472 с.
7. Ординський В. Л. Управління в органах виконавчої влади: навч. посіб. /В. Л. Ординський, З. Р. Кисіль, М. В. Ковалів. – К. : ЦУЛ, 2008. – 296 с.

8. Україна - Європейський Союз: зібрання міжнародних договорів та інших документів (1991-2009) [Текст]/ [ред. рада: С.О. Камишев (голова) та ін.]. - К. : Юстініан, 2010. - 608с.
9. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» (для студентів 2 курсу напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» денної форми навчання) / С.І.Чернов, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 140 с.

Допоміжна

1. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекцій /Г.В. Атаманчук. — М.: Юрид. лит., 1997. — 400 с.
2. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення: Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко // - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
3. Висоцький О. Ю. Основи державного управління. Частина I / О. Ю.Висоцький, О. Є Висоцька, Ю. П. Шаров. – Дніпропетровськ: НМетАУ. – 2008.– 52 с.
4. Войтович Р.В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / За заг. ред. д-ра філос. Наук,проф.. В.М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.
5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.
6. Державне управління та державна служба: словник-довідник/ О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.
7. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник/ В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи / За заг.ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.
8. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.
9. Концепція адміністративної реформи в Україні <http://ecolog.kradmin.gov.ua/Reforms/Ua/div4.html>.
10. Крупка Ю. М. Аграрне право України: Навч. посіб. / За наук. ред.Н.Р. Малишевої.— К.: Університет «Україна», 2006.— 160 с. – Режим доступу:<http://textbooks.net.ua/content/view/2529/12/> – Режим доступу:Ю.МКунєв, Ю.Д. Управління в митній службі: Підручник: За заг. ред. Ю.Д.Кунєва / Ю Д Кунєв. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 408 с.
11. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник /В.Я. Малиновський. – К: Атіка, 2003. – 576 с.
12. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник,О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. –582 с.
13. Новікова М.М. Регіональний менеджмент: Конспект лекцій /М.М. Новікова. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 94 с.
14. Попок А. Сучасні підходи до здійснення реформування державного управління: досвід зарубіжних країн / ВісникНаціональної академії державного управління//Вісник Національної академії державного управлінняпри Президентові України . – 04/2012 . – N2 . – С. 13-20.
15. Правознавство: Підручник / В. Ф. Опришко, Ф. П. Шульженко,С.І. Шимон таін.; За заг. ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. —К.: КНЕУ, 2003. — 767 с.
16. Регіональна економіка [Текст] : підручник / за ред. Є. П. Качана. –Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 800 с.
17. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник/О.Ф.Скакун . —Харків: Консум, 2001. — 656 с.
18. Чистов С. М., Никифоров А. Є., Куценко Т. Ф. та ін. Державнерегулювання економіки. — К.: КНЕУ, 2000. - 316 с.
19. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцевесамоврядування в

Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 – 532 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Європейська Хартія про місцеве самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_036.
2. Кодекс професійної етики працівника державної податкової служби в Україні [Електронний ресурс] : Офіційний Інтернет-сайт Державної податкової адміністрації в Харківській області. – Режим доступу : <http://www.dpa.kharkov.ua/page3.php>.
3. Облaсті України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrindustrial.com/regions/.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.rada.kiev.ua.
5. Офіційний сайт Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>.
6. Офіційний сайт Державного комітету України по водному господарству: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scwm.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
8. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.minagro.kiev.ua.
9. Офіційний сайт Міністерства вугільної промисловості: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mvp.gov.ua/mvp/control/uk/index>.
10. Офіційний сайт Міністерства екології і природних ресурсів: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.menr.gov.ua.
11. Офіційний сайт Міністерства економіки України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>.
12. Офіційний сайт Міністерства з питань житлово-комунального господарства України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjkg.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mincult.gov.ua/>.
14. Офіційний сайт Міністерства палива та енергетики: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.mpe.energy.gov.ua.
15. Офіційний сайт Міністерства промислової політики України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://industry.kmu.gov.ua/control/uk/index>.
16. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку та будівництва України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregionbud.gov.ua/>.
17. Офіційний сайт Міністерства транспорту та зв'язку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mintrans.gov.ua>.
18. Офіційний сайт Паливно-енергетичного комплексу України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.energo.net.ua.
19. Офіційний сайт Представництва ООН в Україні: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua>.
20. Офіційний сайт Програми розвитку ООН в Україні: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home>.

Розробник _____

(підпис)

(Н. Е. Чекалова)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(А. О. Черчата)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії і права

Протокол від « 02 » жовтня 2019 року № 3